Elő: _____
Cím: _____
_____ rendőrk. _____ táborí posta.

XVII. évfolyam 19. szám.
1943 május 8., szombat.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TARSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1 50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

Nyilvánosságra hozták a kivégzett lengyel tisztek katyni jegyzőkönyvét

Április 28. és 30-ika között egy bizottság, amely európai főiskolák kriminológusaiból és törvényszéki orvostani tanárokból s más jeles orvosprofesszorokból állt, tudományos szempontból behatóan megvizsgálta Szmolenszk mellett a katyni erdőben a lengyel tisztek tömegsírjait.

A bizottság a következőkből állt:

Belgiumból Speleers dr. egyetemi tanár; Bulgáriából Markov dr. egyetemi tanár; Dániából Tramsen dr. egyetemi tanár; Finnországból Saxen dr. egyetemi tanár; Olaszországból Palmieri dr. egyetemi tanár; Magyarországból Orsós Ferenc dr. egyetemi tanár; Horvátországból Miloszlavics dr. egyetemi tanár; Hollandiából De Burlet dr. egyetemi tanár; a Cseh-Morva védnökségből Hajek dr. egyetemi tanár; Romániából Birkle dr., a román igazságügyminisztérium törvényszéki orvosa; Svájcból Naville dr. egyetemi tanár és Szlovákiából Subik dr. egyetemi tanár.

A küldöttség munkálatain jelen voltak a következők:

Buhtz dr., a boroszlói egyetem kriminológiai és törvényszéki orvostan tanára, akit a német vezérő főparancsnoksága a katyni tömegsírok feltárásával megbízott és Costeavat dr. orvosfelügyelő, akit a francia kormányfő megbízott azzal, hogy a bizottság munkálataiban résztvegyen.

A bizottság megállapítása:

„A halál oka minden esetben nyakszirtlövés"

A bizottság kihallgatott néhány odavaló orosz tanút, akik többek között megerősítették, hogy 1940 márciusában és áprilisában majdnem naponként érkeztek lengyel tisztekkel megrakott nagyobb vasúti szállítmányok a Katyn közelében levő Gniesdovo állomásra. A tiszteket fogolyszállító gépkocsikban a katyni erdőbe vitték és többé nem látták őket. Április 30-ig 982 holttestet találtak és ástak ki. Ezek — körülbelül 70 százalékának — személyazonosságát azonnal megállapították. A mai napig két tömegsírt nyitottak meg, amelyekbe becslés szerint 2500 tisztet temettek el. A bizottság tagjai kilenc holttestet személyesen boncoltak fel és számtalan holttestet hullaszemlére tettek ki.

A lefolytatott törvényszéki orvostani vizsgálat eredményeként a halál okául valamennyi eddig kiásott holttesten kivétel nélkül fejlövést állapítottak meg, még pedig nyakszirtlövést. Sok hullán megállapították, hogy az áldozatok kezeit megbilincselték, néhány esetben pedig a bőr felületén bajonettszúrásokat állapítottak meg.

Az áldozatokat a sírokban végezték ki

A nyomozás megállapította, hogy az áldozatokat a sírokban végezték ki. A tömegsírok erdőirtás területén vannak. A tömegsírok helyét kiegyengették és fiatal erdei fenyőfákkal beültették.

A bizottság kétségtelenül megállapította, hogy az egyenruhák egészükben és részleteikben — gombok, rangjelzések, kitüntetések stb. — feltétlenül lengyel egyenruhák. Az alsóruhákat is teljes rendben, begombolva találták, amiből kiderül, hogy a holttesteket haláluklig viselt egyenruhákban ásták el. Nem találtak a holttesteknél órákat és gyűrűket, jóllehet az időadatokkal ellátott naplójegyzetek azt a tényt erősítik meg, hogy sokaknak az utolsó napig órájuk volt. Nemesfémből való tárgyakat csak kevés halottnál, ott is eldugva találtak. Sok halottnak aranyfoga volt. Nagyobb menynyiségben találtak lengyel bankjegyeket, többször váltópénzt is, szonkívül lengyel cigarettákat, dohányszelencét, cigarettaszipkát, stb. A talált iratok (naplók, levelezés, ujságok) 1939 ősze és 1940 márciusa és áprilisa közötti időkből valók. Legfrissebb közöttük egy 1940 április 22-éről származó ujság.

A holttestek az oszlás különböző állapotában voltak. A holttesteken semmiféle nyomát nem találták fémgeknek. Ebből kiderül, hogy a kivégzés és az eltemetés hideg, féregmentes évszakban történt.

Orsós Ferenc professzor tapasztalatai

Több koponyát megvizsgáltak, hogy az elváltozásokból Orsós professzor tapasztalatai alapján megállapítsák a halál beállának idejét. Olyan elváltozásokat találtak, amelyek csak akkor lépnek fel, ha az illető holttest három évnél hosszabb ideje feküdt már sírban.

A hivatalos orvosi szakvélemény

A bizottság mindezek alapján összefoglalóan a következő szakvéleményre jutott:

„A bizottság a katyni erdőben megvizsgálta a lengyel tisztek tömegsírjait, amelyek közül eddig kettőt tártak fel. E sírokból eddig 982 holttestet hoztak felszínre, vizsgáltak meg, részben felboncoltak és már eddig e halottak 70 százalékának személyazonosságát is megállapították. Valamennyi holttestnél a halál oka kizárólag tarkólövés. Szemtanúk vallomásából, valamint a halottaknál talált iratokból, naplókból, ujságokból kiderült, hogy az agyonlövések 1940 március és április hónapjaiban történtek. Teljesen megegyeznek ezzel a megállapítással a lengyel tisztek tömegsírjaiban és az egyes holttesteknél talált, a jegyzőkönyvben ismertetett leletek."

A szakvéleményt Szmolenszkben április 30-án játékezüleg írták alá a következők: *Speleers dr., Markov dr., Tramsen dr., Sazen dr., Palmieri dr., Miroslavich dr., De Burlet dr., Orsós dr., Hajek dr., Birkle dr., Naville dr., Subik dr.*

A fenti sorok megrázóan és elrettentő módon ábrázolják, hogy hogyan fest a valóságban az embermilliókra erőszakolt zsidó marxi-szocialista örület paradicsomi állapota. Ezekből láthatjuk, hogy mi várna ránk; magyarokra, szovjet győzelem esetén.

Szinyei-Merse Jenő a magyar zenéről

A mult év decemberében töltötte be 60. évét a magyar zenei élet világhírű mestere, *Kodály* Zoltán. A Magyar Néprajzi Társaság szerkesztésében a Közoktatásügyi Minisztérium, a Tudományos Akadémia, a Magyar Külügyminisztérium, Budapest Székesfőváros és még sok más tudományos intézet támogatásával egy hatalmas emlékkötet jelent meg a nagy zeneszerző tiszteletére. A remek kiállitásu könyvet az európai tudományos világ kiválóságai irták. Igy jelentősége — akárcsak azé, akinek tiszteletére megjelent — túlnő a magyar határokon. A kötet előszavát *Szinyei Merse* Jenő közoktatásügyi miniszter irta. Abból idézzük az alábbi figyelemreméltó sorokat:

„A magyar zeneköltészet művelői, a népzenei hagyomány tudományos kutatói, velük az egész magyar társadalom és az egész zenekedvelő és zeneértő világ egyaránt igaz szeretettel és örömmel ünnepli élete 60. esztendejét betöltő *Kodály* Zoltánt.

Kodály Zoltán méltó erre az ünneplére.

Alkotásai már két-három évtized óta világszerte műsoron szerepelnek. Mindenhol ismerik, ahol a magasrendű zeneköltészetnek hívei vannak. Mindenki tudja, hogy magyar szempontból is egyik legjelentősebb alkotását, a Psalmus Hungaricust több mint kétszáz külföldi városban adták elő, magyar szövegét pedig már eddig nyolc idegen nyelvre fordították le. *Kodály* Zoltán a 20. század zeneköltészetének fejlesztésében játszott fontos szerepét s ennek jelentőségét a zenetörténet és zeneesztétika művelői általánosan elismerik és méltják. Korunk legkiválóbb zenetudósai és legnagyobb zeneköltők között emlegetik nevét.

Kodály Zoltán művelnek jelentősége a magyar zene fejlődésében egyetemes jelentőségétől függetlenül is páratlanul nagy. Ma, már az ő művészi fellépésével ellentétes szemléletűek is elismerik, hogy *Kodály* Zoltán a modern s mégis legősibb hagyományokból táplálkozó, minden ízében magyar zeneköltészet egyik legnagyobb apostola és megteremtője. *Kodály* Zoltán azoknak a nagy magyar alkotó szellemeknek a fajtájából való, akik nem elégedtek meg saját lelkük megszólaltatásával, hanem az

Ára 12 fillér

egyetemes magyarság hűséges és [illegible] szolgálatára törekedtek. [illegible] alább ugyanolyan mértékben tudós és nevelő, még pedig nemzetnevelő is Kodály Zoltán.

Mint tudós, látnoki szemekkel ismerte fel, hogy a magyar népzenébe „mint egy gyüjtőmedencébe századokon át befolyt a magyar érzelmi élet minden patakja, nyomot hagyott benne a magyarság minden lelki élménye, bölcsőjétől fogva, mert kétségtelennek kell tartanunk, hogy a magyar dal a magyar nyelvvel egyidős". — Tudós és költő volta pedig még abban a másik felismerésben is egyesült, hogy a műzene a népzenéből nőtt ki, annak szerves folytatása, különösen befejezett foka. Sohasem távolodott el annyira a népzenétől, hogy valami közössége ne maradna vele. Erre a két elsőrendűen fontos felismerésre épült fel *Kodály* egész eddigi életműve.

Végül annnak a reménynek ad kifejezést a *magyar* miniszter, hogy *Kodály* által mutatott úton előbb-utóbb, ha nehéz küzdelmek árán is, *de eljutunk a magyarság teljes lelki, szellemi és testi önmagára-ébredéséhez.*"

A magyar közvélemény kezdettől fogva nagy örömmel fogadta *Szinyei Merse* Jenő kultuszminisztert, mint akiről tudta, hogy *sajátosan magyar műveltséggel is rendelkezik*, *nemcsak európaival. Látja a magyar népet, annak hagyományvilágát, annak értékét.* Ezzel a [illegible] előmenetelével is megmutatta, hogy nemcsak ismeri, de maga is vallja azokat az eszméket, amelyek megvalósítása éppen a magyarság érdekében halaszthatatlan kötelesség. Eddigi működése szellemi téren a magyar nemzeti erők nagyfokú megerősödésével járt, számtalan intézkedése bizonyítja ezt. Beszédei, megnyilatkozásai egyformán arról tesznek tanubizonyságot, hogy ez az ország előbb-utóbb a szellemi életben is megtalálja önmagát s mindenki előtt nyilvánvaló lesz, hogy mi a sajátosan magyar a szellemi életben is, zenében, színházban, moziban, dalban stb.

*

A fentiekkel kapcsolatban örömmel állapítjuk meg, hogy az elmúlt években mind a celldömölki, mind pedig a sárvári járásban jelentékeny megmozdulások történtek a modern zene [illegible] éppen *Kodály* ál-

[redacted]

Molnár Bezső evan-

[redacted]. Sárvá-rott pedig — bizonyára emlékeznek még olvasóink — *Kodály* Ferenc katolikus igazgató-tanítónak vezetésével működött egy remekül hangolt vegyeskar, mely a sárvári járás nagyobb községeit diadallal járta be. Sajnos, újabban semmi hírt sem hallunk egyik helyről sem. Pedig a csöngeiek magát *Kodály* Zoltánt is ismerhetik, [illegible]

s mondja el emlékeit *Kodály* Zoltánnal kapcsolatban. Tudomásunk szerint *Kodály* Csöngén igen értékes dalokat gyüjtött.

Reméljük, hogy a csöngei ismertetésben sok értékes és tanulságos adatról szerezhetünk tudomást. (pd)

ÉRTESITEM

a nagyérdemű közönséget, hogy Pápán Batthyány-utca 18/a szám alatt

kályhásiparomat

[illegible] folytatom. Raktáron tartok új díszes cserepkályhákat, elvállalom a kályhák átrakását és javítását. A legkényesebb igényeknek is megfelelő munkát jutányos árban vállalok. Hazafias tisztelettel:

NÉMETH JÓZSEF

kályhásmester

A gazdasági elöljáró

A törvény csak arról intézkedhet, hogy az elöljáró képzettség, szakismeret szerint megfeleljen. Hogy lélek, erkölcsi alap szerint ki állhat oda, erre nem lehet paragrafust idézni. Pedig a gyakorlat ebből vizsgáztat elsősorban

Új fogalom, új intézmény. Már jónéhány éve tervezgették. Úgy emlegették akkor, hogy „gazdatitkár" lesz. A különbség talán csak annyi volt az akkori elgondolás és a mult év augusztusában kelt realizáló törvény (1942. XVI. t.-c.) intenciója között, hogy a multban inkább *felülről* lehelyezett fiatalokra gondoltak, most pedig aranykalászos gazdákra, mezőgazdasági alsó- és középfokú tanintézetet végzett, de gyakorlati emberekre. Az ok azonban a régi tervnél is, meg a mostani intézményesítésnél is ugyanaz. *Összekötő kapocs* a mezőgazdasági, pontosabban pedig a kisgazdasági élet realitása és az esetleg szépen kitervelt, de a gyakorlattól még igen távoli hatósági akarat között.

A korhangulaton kívül kétségtelenül a fent is idézett s eddig is igen jóhírű mezőgazdaságfejlesztő törvény, nagymértékű kisgazdasági beruházási szándéka adott alapot az új intézmény létrehozatalához.

A törvényes forma ugyan elintézheti és el is intézi az egész elöljárói tisztet két kis paragrafussal és egy középszerű rendelettel, de aki a falu gazdasági és társadalmi életét két szemmel nézi, annak nem árt kicsit hosszabb időt is szentelni ennek a merészebb ívelésű gazdaságpolitikai gyakorlatnak a tüzetesebb vizsgálatára.

Nemcsak azért figyelemreméltó a törvény két kis paragrafusa, mert nyomában 2500 magyar vezető indul útnak a faluban, hanem leginkább azért, mert mint írják: „közülük valók" lesznek.

Igen, ez érdemel különös figyelmet és ez is hozza a problémák sokféleségét és súlyosságát.

Ha például a község körjegyzőségébe egy új írnok vagy éppen gazdasági ügyekkel foglalkozó alkalmazott is kerül, hát jó, minden olyan mint eddig. Úr ír, az írnok úr írjon. De így: egynek a sok közül valahogy az ekénél is megmaradni, s egyszerre a hatalom kezével is [illegible], az más. Olyan ami nem volt. S jön a problémasor...

Tudjuk, mit jelent egy képviselőtestületi tag, egy [illegible]

mányai szerint. A bíró tehát (különösen, ha nem politizál) csak egy a többi közül s a falué már csak azért is, mert nem akar és nem is hoz semmi újat. Legfeljebb csak többet, de mindent a szokott életformában.

De ki, kié lesz, mit akar majd a gazdasági elöljáró?

Ki? A törvény és végrehajtási rendelet szerint, aranykalászos, ilyen vagy olyan tanfolyamot végzett, de feltétlenül gyakorlati gazda, akinek a község okszerű gazdálkodásától kezdve a mezőgazdasági értékesítésig is közös beszerzésig mindenre kell ügyelni. Tehát, különösen falusi vonatkozásban felmérhetetlen ismeretkörrel kell bírnia.

A törvény — természeténél fogva — csak arról intézkedhet, hogy az elöljáró képzettség, szakismeret szerint, megfeleljen. Hogy lélek, erkölcsi alap szerint „ki" állhat oda, erre nem lehet paragrafust idézni. Pedig a gyakorlat biztosan ebből vizsgáztat legelsősorban.

Kié? Már a ki feleletében is benne a kétség: vajjon tud-e a temérdek ismeret jól iskolázott birtokosa úgy élni és ítélni, hogy azoké legyen, akiknek érdekében elsősorban kellett ezt az intézményt világrahozni. De lassuk itt is a paragrafusokat: „A földművelésügyi miniszter alkalmazza és az ő fennhatósága alá tartozik... alkalmazására nézve a gazdasági felügyelőség tesz javaslatot. A gazdasági felügyelőségnek a javasolt személyekre nézve ki kell kérnie a főszolgabíró és a megyei mezőgazdasági bizottság elnökének véleményét. A javaslat megtételénél a gazdasági felügyelőség köteles szorgosan ügyelni arra, hogy a javaslatba hozott személy a helyi gazdasági viszonyokat ismerje, gazdatársaival szemben munkásságánál és tanultságánál fogva kellő tekintéllyel rendelkezzék."

A törvény tehát kitér a „helyi viszonyok" [illegible] a törvény vagy rendeletszövegbe bele nem foglalható problémák is [illegible].

Tovább, értve, vagy ha úgy [illegible] hivatástudatot, s azt a [illegible] de igen mélyen búvó faluszéli kívánalmat, amit csak lélekkel érthet minden faluvezető. [illegible]

[illegible] nalon képzelhető el megnyugta-

tó felelet arra a kérdésre, hogy kié lesz végül is a gazdasági elöljáró...

A falu bizonyára keveset törődik még azzal is, hogy leendő elöljárója valami iskolás vizsgán hogyan felelt szénhidrátokról, nitrogénről. Inkább csak lelkével tudja érezni érzésüket, igazságukkal tudja ítélni igazukat és tartsa számon a szegényebb porták kívánságait is.

Mit akar, vagy inkább mit kell akarnia az elöljárónak?

Nem keveset! Feltétlenül mást, mint ami volt és van. Nemcsak több és különb termést, hanem mást és másképp. Kimenetelt kell mutatnia, a zárt családi gazdálkodás formáiból példát kell mutatnia, hogy nem csak a lányok selyemharisnyája és a legények városi szabású pantallója versenyezhet a civilizált világ külső formáival, hanem a mezőgazdasági kultúra is elérhet olyan fejlett fokot, ami legalább méltó polgárrá emeli a kis darab földek jó művelőit, birtokosait.

Hogy mindezt akarják-e majd a gazdasági elöljárók, vagy egyáltalán meg lesz-e a lehetőségük, az más kérdés. A körülmények és a mód megteremtése nem kis részben elsősorban azoktól függ, akik őket is irányítják, vezetik. Ezek a rendelet szerint a járási gazdasági felügyelőségek. Náluk a lehetőség, rajtuk a felelősség.

A gazdasági felügyelőségek, tehát, ha akaratuk és lelkük lesz hozzá, most fordítsanak a kisgazdaságok sorsán. Persze, ide is ember kell, mégpedig [illegible] hivatalnok és nem is csak jó gazdász.

Hogy a nagybirtokokhoz előkészülő (akadémiát végzett) vagy [illegible] megfelelnek-e ennek az „ember"-ségnek, azt majd a gyakorlat mutatja csak meg. Alkalmazásuk mindenesetre nagyobb kárt okozhat, mint a tíz esztendőre szóló teljes egymilliárd.

Ma már több mint egy fél [illegible] hogy a törvényt megalkották és az országnak majdnem a felében [illegible] a gazdasági elöljárók is. Az előkészítés munkái tehát folynak jó ütemben.

A falu meg a határ mindenesetre [illegible] várja.

Ezenkívül azonban mondjunk mi azt, amit [illegible]

[illegible] tézzük csak el „hivatalosan" az.

Itt minden mozdulat számít, mert a törvény [illegible] a ré-

PÁPAI LEVÉL

Összeszedte: P. Ambrus Máté

Kedves Szerkesztőm!

Ugyanvalósi tudja már, hogy még a mult évben néhány magyar összehajolt Pápán és Erdélyből hozott felekezeti különbség nélkül kilenc kis magyar gyermeket, akiket itt taníttatunk Pápán és szándékozunk haza-küldeni örtdllóknak a végvárakra. Hogy kilenc gyermek taníttatási és nevelési költsége mibe kerül, azt képzeletére bízom. Itt csak egy levelet adok közre, melyet nem kis örömmel olvastam. Olvassa Ön is, kedves Szerkesztőm!

„Kedves Eresanyám!

Kelt levelit megkapám-a minap nejbó mindent megértettem: többi között azt es, hogy irgyam meg, nijen es vót az ut Pápájg.

Hát ugyanvalósi szép sorjába szedek mindent, met nehogy ki maragygyon valami. Miko leütünk a vonatra hallam ám, hogy ezt mondik az urak: Kezi csókolom. Gondótam, hogy ezt gy ke mondanyi. Én es mondám. De Lőrinc ugyancsak lekapi róam a keresztvizet, hogy hát csak naradjak meg az eresanyam tanetotta köszöntés mellett a nekezicsókolomozzak, met a városi okás s amugy se igyenes dolog, hogy furt nyálazzam valakinek a kezit. Vagyes másszóva ne urilijak, ha mingyán városba es kerűtem, egyedűl eresanyám kezit csókolgassam. Hát ezt én es láirom, nő.

Azán sojat danótunk a vona-

Ecce csak betoppan egy bácsi. Azt hittem, féborzolódik es ánk keált, hogy „mé nem nyugszat bőribe az a sok bogyan kőök". Há bé ké vajjam, hogy nost az eccé nagyon tévedtem, met bizony nizőm-nizőm s ha fertáj órálg niztem vona es, ugyanvalósi csak azt láttam vóna, hogy ri. Mé ri? Met igen tecczet neki a sok erdéjl kőjök. Pénct adott. Azán még sokan kőnyázgattak a folyosón. Mindenkinek teccetünk.

De nekem bajom támadt esment, hogy essen bele a kecmeredett nyavaja. Kerdőzi tán eres-

hogy mán esment mi a ?? Mondá egy uri forma embör,

tudám meg, hogy tanyár, nongyak egy eccerű tőmondatot. Nem es gondolkoztam felette sog, kiváztam egybe, hogy: Eresanyám tőve mertta a harisnyánot. Gondótam, ez csak tőmondat, merf tő es szerepő benne, eccerű es, met harisnya, fót lind eccerű dogok. Lett erre nagy kacagás, de Lőrinc mérges vőf és nagy szájcsombolgatással mongyan: No ebbe annyi hiba van, mint ahány mé s mé

több s az az, hogy ezt a

tot te mondtad. Erre egyet sodorintók, az emőmön, meg a nadrágzijjas s ass mondotam: Lőrinc mongya, hogy az ezze kirekett? Hiszem is dűnnalmát a fejőmet, met ezt már Lőrinc mongya, nem én. De bár ne emlitem vóna, met ojan felibe tűlta az arcomat Lőrinc kissa, hogy egyibe lőkőlődjam. Kőbe olyan szavakat es hallottam, hogy azt nem mernék leírni, de azért elmondom, ha beszélni sem tudok, becsülettőben. De én ezt gondotam magamba: ugyis előszőb vagyok nálok, met a szekely gyerőknek két esze van. Sirni nem sirtam, de restekedtem, mind a tyuk a kotló mellett s meg es mondám, hogy mindez azér van, met román nyelvtant tanétoltak nekem. Erre má pedig engeggyön meg a világ, de nekom es azt ké mongyam, hogy: csemer.

Ezze levelemőt bé es zárom, met itt jó világ van, csak ;még azt, hogyka irni találna eresanyám, írjasson Áronna es, hogy megeszi-e má a tokányt. Maj a többi dógokon máskó. Jó?

Maradok tisztőlettel a tavóba a nyolc közű fia: **Kis Góbé.**"

Erkölcsi bukásból erkölcstan

Dr Lesskó Jenőnek, az Irgalmas kórház főorvosának előadásából:

Amióta emberek élnek a világon, mindig vétkeztek, de az erkölcsi bukásból sohasem igyekeztek új erkölcstant alkotni. Egyedül és kizárólag a nemi erkölcs terén mutatkozik egy eléggé el nem ítélhető átértékelési törekvés, a nemzeti öröktöt állítja az ember életének kellős közepébe és a nemi öröktön korlátlan kiélését nemcsak megengedhetőnek, hanem egyenesen szükségesnek tünteti fel. Ez a végzetesen romboló szellemi irány minden felelősség alól felmenti az erotikumot, a nemek és a szerelem felszabadítását hirdeti.

Ma, a szellemi és társadalmi élet annyira tele van szexualitással, s oly nagy számuak a nemi öröktön izgató, mesterségesen fokozó ingerek, hogy joggal beszélhetünk korunk *hipersszexualitásáról*. Ma, amikor a közélet is erotizálódott, csak igazán kivételes erkölcsi szilárdságé, acélos akaratu emberek képesek a szexuális kísértések ostromának ellenállni

A nemi erkolcstelenségeket terjesztő kórokozók között kimagasló szerepet játszanak azok a színházi- és filmalkotások, amelyek üzleti érdekből tömegszenvedélyek kielégítésének kiszolgálójává alacsonyodnak. A vállalkozók, igazgatók haszonéhsége tudja: csak a tömegek alacsony ízléséhez kell szabni a mondanivalót és mutatni valót és az anyagi siker biztos. Tehát minél több forró érzéki jelenet, haló- és furdőzoba, intimitás, lehetőleg meztelen vagy félmeztelen táplálásban, kéjes csókolódzás, szemérmetlen velkezés, izgató szerelmi csábítások, jogosnak itélt házasságtörések... Mindezért részben a komoly, erkölcsi szemléletű kritika hiánya a felelős.

Sajnálattal állapithatjuk meg azt is, hogy az úgynevezett „modern" irodalom javarészében a szexuális élet visszaélréseinek, a [illegible] erotizmusnak népszerűsítése. Az inditó ok itt is érdek. A legjobb körökben is népszerűségnek örvendő magazinok, és más ügynevezett [illegible] képzeletet szexuálisan mervesztőenül izgató szellem árad. Lélekmérgező hatásuak, egyes napilapok riportjai is, melyek tárgyalnak nemi intimitásokat, lőkött kisszinezett szerelmi tradéciókat, bűnügyi vizsgálatok kiterjesztett élik. Nem ritkán fajsúrt, tehetséges irók tollából származnak az ilyen irások. Mindez vonatkozik azokra a népszerű orvosi munkákra is, melyek a nemi élet problémáit tárgyalják egészen nyiltan. A szerzők többnyire materialista világnézetű orvosok. Sokszor már munkáik tartalomjegyzékét is úgy állitják össze, hogy az lélekmérgezés legyen.

Az ifjúságnak lelkébe kell vésni: a házasság előtti nemi abszttinencia nincs kárára, ez nyujtja számára a legbiztosabb védelmet. De az abszttinencia puszta hirdetése aligha kecsegtet sikerrel, ha az állam és társadalom sem segít és az illetékes hatóságok nem támogatják a nevelőket ebben a nehéz munkában. Az állam és társadalom indítsanak kérlelhetetlen harcot a nemi öröktön abnormális fokozását előegitő okok ellen és segítsék elő a korai családalapitást, a korai nősülést gátló, főleg gazdasági okok elhárításával!

Bilkei Pap Zoltán dr:

Mily nagy a kisértése a féktelen szabadságérzésnek... Mily nagy a kisértése a közvéleménynek, mely tapsolja a házasságtörést dicsőitő, bűnöke valósággal orgiákat űző mozikat és szinházakat. Mily kisértőerő lakozik a könyvekben, sajnos, sok lelkiismeretlen könyvben is. Mily súlyos kisértés a utca kirakatával, hirdetéseivel.

Zászlóavatás Celldömölkön

A celldömölki mozdonyvezetők otthona, melynek Szabó Károly a díszelnöke, fennállásának 33. évében, 1943. évi május hó 16. napján Celldömölkön zászlóavatási ünnepélyt tart. Az ünnepségen a vármegye, Kemenesalja és Celldömölk egész társadalma részt vesz.

A zászlóanyai tisztet a képviselő neje, Szabó Károlyné tölti be. Az ünnepség legtöbb vendéke ómoraviczai dr Imrédi Kálmán a máv. elnöke. A fővédnökök sorában oltó lányok dr Sallay István Vas vármegye főispánja, Vörösmy Vilmos István miniszteri tanácsos, máv. üzletigazgató, Jándi Bernadrin dömölki apátot, Gyömörey Sándor országgyűlési képviselőket és Örvegyi Béla máv. igazgatósági osztályfőnököt.

Az ünn

Közreműködik a

aranyérmes éneklő- és fuvós zenekara.

Reggel 7½ órakor vendégek fogadása a vasútállomás közös felső terén. 9—10 órán: mise és istentiszteletek a keresztény egyházak templomaiban, illetve a katolikusok részére tábori mise a Szentháromság téren.

Ezt követőleg az országgyűlési és vendégszónokai rövid ünnepély keretében megkoszorúzzák. Fél 11 órakor a Grittsilló, kertbelységében (kedvezőtlen idő esetén a nagytermében) kezdődik az ünnepélyes ünnepség, melyen az ünnepi szónok, a szónoki képességeiről is kiválmert Vörösmy Vilmos István máv. üzletigazgató lesz. Az ünnepséget a Grill [illegible] ebéd és ötórai tea-tánc fejezi be.

Énnekkari hangverseny Csöngén

A Csöngei Evangélikus Egyházi Énekkar Csöngén az ifjúsági Házban folyó hó 16-án, délután 4 órakor az alábbi tárgysorozattal hangversenyt ad.

1. Jelige: Praetorius: Énekelj magyar ifjúság. 2. E. Gebhardt: Gloria. 3. Palestrina: Jézus kősziklája. 4. Kapi-Králik: Ne szálljon perbe... 5. Balmos: LXXXVII. zsoltár. 6. Händel-Bartalos: Az Úr bevonulása. 7. Nürnberg, 1531.: Adj nékünk békét... 8. Malschnee: Itt a válás perce. 9. Palestrina: Oh bone Jézu... 10. Balmos: Bakanóta, huszárnóta, Hungarica. (Hajdú tánc.), J. Neuwach (1627) Régi dalocska (Madrigál). 11. Szigyi: Tihanyi ekhóhoz. 12. Bárdos: Széles Duna. Ekhard tánc. 13. Adám: Balaton—Somogyi nótám. 14. Balmos: Regős ének. 15. Zrinyi roboma.

Bevezető ismertető mond: dr Porkoláb János az énekkar elnöke. Előadást tart Nagy István ceglyaszonyfai lelkész.

A földmüvelésügyi miniszter rendeletével felajánlásra kötelezett

lóhere- és lucernamagkészletek átvételére jogosult a

Szombathely.

MOZIK MŰSORA

NEMZETI MOZGÓ
— CELLDÖMÖLK —

Előadások kezdete: hétköznap este [illegible]

Május 12. szerda, 13, csütörtök. Mérsékelt helyárak!

Café Moszkva

Főszereplők: Tőkés Anna, Kiss Ferenc, Geortos Gyula, Vértes Lajos, Tímár J.

Május 8. szombat, 9. vasárnap, 10, hétfő. Rendes helyárak!

Örségvallás

A magyarság belső dramai ismüfiszegű története. Főszerepben: Páger, Csortos, Hidvégy Valéria, Ladomerszky Margit, Kabiky

ÁRPÁD MOZGÓ
— KEMENESMAGASI —

Május 9, vasárnap. Magyar bemutató.

Behajtani tilos

Főszereplők: Bilicsi, Simor Erzsi, Latabár Kálmán, Rajnay, Vaszary Piri, stb.

TURUL FILMSZINHÁZ
— NÉPCELAK —

Május 8, szombat, 9, vasárnap.

Jud Süss

Főszereplők. Ferdinánd Marian, Kristina Söderbaum, Heinrich George, Werner Krauss és Eugen Klöpper.

HIREK

— **Kapi püspök Sárvárott.** A közeli napokban tartja nivatalos egyhaxlátogatását a dunántuli evangélikusok püspöke, D. Kapi Béla a sarvári evangélikus gyülekezetben. A püspököt ünnepélyesen fogadják s a városházán a felekezetek és társadalmi egyesületek küldöttségei köszöntik.

— **Eljegyzés.** Molnár Jenő celldömölki máv. fűtő eljegyezte Márton Rózát Sömjénmihályfáról.

— **Esküvő.** Szabó Lajos a kisomlyói evangélikus gyülekezet lelkésze folyó hó 4-én vezette oltárhoz a kisbaboti evangélikus templomban Ihász Magdolnát, Ihász László az ottani lelkész leányát.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr Huszy Sándor, a szombathelyi kir. Törvényszék elnöke — dr Galambos József titkára kíséretében — hétfőn, kedden és szerdán, a celldömölki kir. járásbíróságnál hivatalvizsgálatot tartott.

— **Vasúti áthelyezések.** A szombathelyi üzletvezetőség Horányi István tőlisztet, Piroska László tisztet Celldömölkről Szombathelyre helyezte át.

— **Szakvizsgalatétel.** Patay Mária munkaszolgálatos kalauznő április hó 29-én Szombathelyen sikerrel letette a jegykezelői vizsgát. Patay Mária Celldömölkön az első munkaszolgálatos, aki a jegykezelői vizsgával rendelkezik.

— **Felvétel a MÁV-hoz.** A szombathelyi üzletvezetőség Ladonyi Mária celldömölki lakost telefonkezelőnőnek, Szabó Ilona celldömölki lakost pedig irodakezelőnőnek felvette a MÁV kötelékébe és szolgálattételre a celldömölki állomásra osztotta be őket.

— **Szőlőgazdák figyelmébe.** Örvendetes eseményt kell közölnünk a szőlőgazdákkal. Folyó hó 7-én egy vagon kékgálic érkezett a *Hangya Szövetkezethez.* Azok, akik kékgálic-jegyet igényeltek, az előírt mennyiséget a *Hangyában* átvehetik.

— **Szerkesztői üzenet.** Hegyfalu, a levelet köszönjük, sort keritünk még az ügyre.

— **Iparosok figyelmébe.** Tiszteletből értesíti a járási ipartestület tagjait, hogy Celldömölk nagyközség Szent Flórián napi fogatos körmenetét folyó hó 9-én, [illegible] délelőtt tartja. Felkéri [illegible] tagjait hogy vasárnap [illegible] él 10 órakor az ipartes[illegible]házában jelenjenek meg, [illegible] testületi zászló alatt fogat a körmenetre kivonuljon.

— **Tánciskolai híradó.** Pallós János tánctanár közli a tanczoló ifjúsággal, hogy az ösztáncok a jövőben délután fél 7 órakor kezdődnek és ½10 óráig tartanak.

— **Ingyenes és kedvezményes helyek a Magyar Iskolaszanatórium Egyesületszentgotthárdi iskolai jellegű üdülőgyógyintézetében.** A Magyar Iskolaszanatórium Egyesület szentgotthárdi üdőgyógyintézetében 30 ingyenes és 20 kedvezményes hely nyer betöltést. Részletes felvilágosítást ad a központi iroda (Budapest, VIII., Sándor-u.) ahova a kérvények küldendők.

Támogasd fajtádat! — Zsidó üzletben ne vásárolj!

— **Fokozódó nehézségek előtt áll a svájci textilipar.** (MN) Zürichi jelentések szerint a svájci textilipar helyzete a behozatali viszonyok romlása miatt tovább rosszabodott. Egy év óta szinte alig sikerült gyapotot importálni, de nem jobb a helyzet a gyapjúbehozatal terén sem. Ilyen körülmények között a belföldi műrost és műselyemtermelésre fokozott feladatok várnának, a külföldi nyersanyagok és segédanyagok beszerzése azonban itt is súlyos nehézségekbe ütközik. Minthogy a behozatali viszonyok javulása nélkül ebben az évben új ruhajegy kiadására nem lehet számítani, a fogyasztás kényteleen lesz egészen a múlt évben szóló műselyemcikkekre szorítkozni.

— **Kipusztult kendervetések pótlása.** A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében felhívja az elöljáróság a gazdák figyelmét, hogy a lenvetés kiszantásának szükségességét minden esetben be kell jelenteni a vármegyei gazdasági felügyelőségnek. A gazdasági felügyelőség helyszíni kiszállás során megállapítja, hogy a kiszántás indokolt-e és amennyiben az indokoltnak látszik, kiszántásra az engedélyt meg adja azzal, hogy a gazdálkodó az olajlen helyett valamely ipari növényt, lehetőleg napraforgót köteles a kiszántott terület nagyságában termeszteni. Kivételes esetekben a gazdasági felügyelőség engedélyt adhat arra, hogy a kiszántott területnek csak a felét vessék be ipari növénynyel a másik felén pedig kukoricát termeszthetnek.

— **A fertőző betegségek megakadályozása.** A melegebb időszak beállával terjedhető fertőző betegségek keletkezésének és elterjedésének megakadályozása végett felhívja a községi elöljáróság a lakosságot, hogy a házuk környékét a legmesszebbmenően tartsák tisztán. Különösen rendben tartandók az árnyékszékek és pöcegödrök, emésztőgödrök, s ahol kell ezek kiürítendők. A kutak környéke megfelelően feltöltendő. Különösen felhívatnak a vendéglők, korcsmák, kávéházak tulajdonosai illetve bérlői, az iskolák és hivatalok vezetősége, hogy az árnyékszékeket naponta mészvizzel töltsék fel, környékét pedig karbollal hintsék be. Az ellenőrző vizsgálat alkalmával, ahol mulasztás észlelhető, a kihágási eljárás azonnal meg lesz indítva.

— **A fiatalkoru biztosítottak gyógyüdültetése.** Az Országos Társadalombiztosító Intézet folyó évben is elküldéses gyógyüdültetésben részesíti a 18 éven aluli öregségi biztosításra kötelezett, de már a 14. életévet betöltött mindkét nembeli tagjait, aik egészségi szempontból, vagy szociális okokból üdültetésre szorulnak. Az üdültetés a Balatonmentén és magaslati vidékeken létesitett intézeti üdülőtelepeken történik. Az üdültetés május 24-től szeptember 20-ig terjedő időközben történik és időtartama két hét. Az üdültetési és utazási költséget az Intézet fizeti.

KÖNYVNAP

május 31-én és június 1-én. Az olcsó könynapi könyvek beszerezhetők Celldömölkön **Turul-nyomda** könyvkereskedésében, Sárvárott **Tóth Károly** könyv-, papír- és irószerüzletében.

AMIT

halassza holnaputánra, mert június 8-án van a jótékonycélú magyar királyi állami sorsjáték húzása, amelynek jányeroménye

40.000 ar.P

29.340 nyeremény 420.000 P értékben.

A sorsjegy ára: egész 3 P, fél 1.50 P.

A sorsjegy kapható sorsjegyárusoknál és dohányárusoknál.

— **Kemenesalján** már csak Iszkáfán van száj- és körömfájás. Már éppen egy esztendeje, hogy Kemenesalja területén dühöng a száj- és körömfájás s emiatt a celldömölki vásárokra való állatfelhajtást megtiltották s ezáltal a nagyközség bevételéből közel 20.000 pengő kiesett. A jánosházi vásárokat már három hete felszaboditották s ha valami közbe nem jön rövidesen Celldömölkre is szabad lesz az állatfelhajtás. Ugyanis a járásban egyedül csak Iszkáfán sínylődnek az állatok száj- és körömfájásban, mégpedig elég terjedelmes mértékben, mert közel 30 kisgazda udvara fertőzött. A betegség, hogy minél előbb elmúljon, az állategészségügyi hatóság a községben levő összes állatokat mesterségesen megfertőzte.

— **OTBA igényjogosultak figyelmébe.** A Magyar Iskolaszanatórium Egyesület svábhegyi iskolaszanatóriumában a pénzügyminiszteri rendelet értelmében hetven OTBA igényjogosult tag gyenge, vérszegény, megerősítésre szoruló iskolásgyermeke nyer felvételt (a rendelet értelmében tüdőbetegek kizárva) úgy a nyári szünidőre, mint pedig az 1943—44. iskolai tanév első felére. A szentgotthárdi iskolaszanatóriumba tüdőbetegek is felvételt nyernek. Könnyebb és súlyosabb osztály. Részletes felvilágosítást az OTBA körzeti orvosok, mint pedig az egyesület központi irodája nyujt (Budapest, VIII., Sándor-utca 26.)

A celldömölki kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.
173/1943. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Benczik Jenő végrehajtatónak Litrovszky Sándorné Band Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 840 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Kissomlyó községben fekvő, a a kissomlyói 84 számú telekkönyvi betétben A. I. 1—3 szorszám 488, 489 és 490 helyrajzi számú ingatlanokból 1/18-ad és 1.6-od résznek özv. Band Ignáczné haszonélvezeti jogával terhelten 556 P kikiáltási árban és a kissomlyói 290 számú telekkönyvi betétben A. I. 1—6 sorsz. 1371, 1372, 1373, 1374, 1375 és 1376 helyrajzi számok alatt felvett ingatlanokból 1/18-ad illetőségre özv. Band Ignáczné haszonélvezeti jogával terhelten 847 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1943. évi januar hó 19. napján délelőtt 10 órakor Kissomlyó községházánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb igéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Celldömölk, 1943. évi január hó 19.

Dr Horváth László sk. a kir. jb. elnöke.

A kiadmány hitelűl: Géfinné irodatiszt.

A celldömölki kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.
647/1943. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet végrehajtatónak Tengelics Lajos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1500 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a Rábakecskéd községben fekvő, a a rábakecskédi 405 számú tkvi betétben A I. 1 sorszám és 1566/20 helyrajzi szám alatt felvett házas ingatlanra 2000 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1943. évi június hó 4 napján délelőtt 10 órakor Rábakecskéd községházánál fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áronnem adható el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a amelyet a magasabb igéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Celldömölk, 1943. évi február hó 18.

Dr. Horváth László sk. m. kir. jb. elnöke

A kiadmány hitelűl: Géfinné irodatiszt

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

A Turul Szövetség Kft. Felelős szerkesztő: Takáts Károly